

PR. 82/18.03.15 20
CJ, CAP, Sj

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1506-294

Chișinău

«20» 05 2015

Biroul Permanent
al Parlamentului

Se prezintă Parlamentului Republicii Moldova Avizul la proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (inițiativa legislativă nr.82 din 18 martie 2015), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.264 din 18 mai 2015.

Anexă: Hotărârea Guvernului nr.264 din 18.05.2015 – 2 ex.
Aviz – 1 ex.

Secretar general adjunct al Guvernului

Roman Cazan

Ex. E. Grosu
250-274

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	1204	
«21»	05	2015
Ora		

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373-22-250104

Fax:
+ 373-22-242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 264

din 18 mai 2015

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Avizului la proiectul legii pentru
modificarea și completarea unor acte legislative**

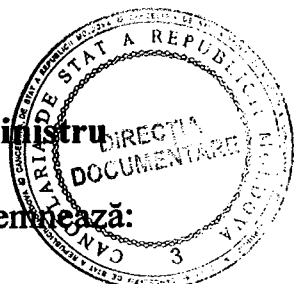
Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul legii pentru
modificarea și completarea unor acte legislative.

Prim-ministru

Contrasemnează:

Ministrul justiției

CHIRIL GABURICI

Vladimir Grosu

22

Перевод

ПРАВИТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 264

от 18 мая 2015г.
Кишинэу

**Об утверждении Заключения по проекту закона о внесении изменений
и дополнений в некоторые законодательные акты**

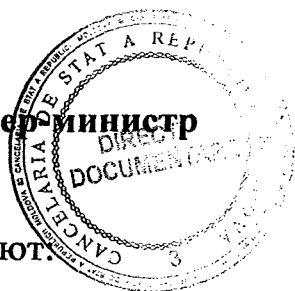
Правительство ПОСТАНОВЛЯЕТ:

Утвердить и представить Парламенту Заключение по проекту закона
о внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты.

Премьер-министр

КИРИЛ ГАБУРИЧ

Контрасигнуют:

Министр юстиции

Владимир Гросу

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului nr. 264
din 18 mai 2015

AVIZ
la proiectul legii pentru modificarea și completarea
unor acte legislative

Guvernul a examinat proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 82 din 18 martie 2015), de către un grup de deputați în Parlament, și relevă următoarele.

Proiectul propune modificarea și completarea Legii cu privire la asociațiile obștești, Legii privind administrația publică locală, Legii privind partidele politice, Legii privind întrunirile în vederea extinderii restricțiilor la constituirea și activitatea asociațiilor obștești, activitatea partidelor politice, temeiurilor interzicerii întrunirilor.

1. **Art. I** al proiectului propune completarea art. 4 alin. (1) din **Legea cu privire la asociațiile obștești** cu interdicția constituirii și desfășurării activității asociațiilor obștești care își propun drept scop sau își aleg drept mod de acțiune *subminarea suveranității, independenței*.

De asemenea, se propune completarea art. 36 din aceeași Lege cu o dispoziție privind dizolvarea asociațiilor obștești de către instanța judecătorească în cazul *contestării și defăimării statului și a poporului, îndemnului la război de agresiune, incitare la război de agresiune, incitare la discriminare, la violență, la separatism teritorial*.

Limitarea activității unei asociații obștești trebuie să fie conformă art. 11 alin. 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 54 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova. Mai mult, în viziunea Curții Europene a Drepturilor Omului, restrângerea exercițiului unui drept protejat de Convenție trebuie să urmărească un scop legitim și să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății. Un loc iminent în cadrul protecției acordate de articolul 10 al Convenției revine protecției exercițiului dreptului la critică. Libertatea discuțiilor în problemele politice și în alte probleme de interes general constituie nucleul libertății de exprimare. Reieșind din conținutul articolului 10 al Convenției, critica justă a statului prin metode democratice nu ar trebui să fie pedepsite.

Prevederile proiectului lasă un domeniu prea restrâns pentru o discuție sau critică rezonabilă.

Este dificil de a subordona aceste restricții unuia din scopurile legitime prevăzute de articolul 10 alin. (2) al Convenției pentru protecția drepturilor

omului și libertăților fundamentale. Aceste interdicții au un caracter prea general pentru a avea efecte previzibile, formularea largă permițând o interpretare extensivă a textului.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin jurisprudența sa, a statuat cu rang de principiu că asociațiile obștești se bucură de protecția garantată atât de articolul 11, cât și de art. 10 din Convenție. Potrivit jurisprudenței Curții privind libertatea de asociere, în pofida rolului său autonom și a sferei sale speciale de aplicare, articolul 11 trebuie examinat în lumina prevederilor articolului 10. Protecția opiniilor și libertatea de a le exprima este unul din obiectivele libertăților de întrunire și de asociere, așa cum ele sînt consfințite în articolul 11 din Convenție.

La examinarea cauzelor concrete, Înalțul For de la Strasbourg a estimat că *„Într-o societate democratică, libertatea de expresie constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice, una dintre condițiile primordiale ale progresului său și ale dezvoltării fiecărui individ. Libertatea de exprimare este aplicabilă nu numai pentru informațiile sau ideile primite în mod favorabil sau considerate ca inofensive ori indiferente, dar, de asemenea, pentru acelea care contrazic, șochează, sau neliniștesc statul și o oarecare parte a populației. Astfel o doresc pluralismul, toleranța și spiritul deschizător fără de care nu există o societate democratică”*(Handyside c. Marea Britanie, 1976; Sunday Times, 1979).

Dizolvarea forțată a asociațiilor obștești poate fi justificată doar în cazul asociațiilor care promovează folosirea violenței sau utilizează violența sau aplică măsuri violente ca mijloace pentru distrugerea ordinii democratice constituționale.

În lumina celor expuse, sancționarea asociațiilor obștești în situația cînd acestea nu ar exprima vreo intenție de a recurge la acte de violență sau la alte mijloace nedemocratice pentru a-și atinge scopurile, ar încălca art. 11 din Convenție, care garantează dreptul la libera asociere.

2. La Art. II (Legea privind administrația publică locală):

Soluția legislativă vizează atribuția primarului de a lua măsuri de interdicere sau suspendare a manifestărilor publice *care contravin legislației în vigoare*. Această propunere nu satisface exigențele de previzibilitate impuse de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

3. Art. III (Legea privind partidele politice):

Prin completarea art. 3 alin. (1) din Legea menționată, proiectul propune interzicerea partidelor politice care militează împotriva *pluralismului politic, principiului statului de drept, independenței*.

Completarea de la art. 21 alin. (1) vizează *limitarea* activității partidelor politice dacă prin acțiunile acestora se aduc prejudicii grave *principiului statului*

de drept, suveranității, independenței, integrității teritoriale a Republicii Moldova.

De asemenea, proiectul propune completarea art. 22 alin. (2) cu lit. f), privind înaintarea de către Ministerul Justiției a unei acțiuni Curții de Apel Chișinău prin care va cere dizolvarea partidului politic dacă acesta *prin scopurile ori prin activitatea sa militează împotriva pluralismului politic, a principiului statului de drept, a suveranității și independenței, a integrității teritoriale a Republicii Moldova.*

Soluția propusă prin completarea art. 21 alin. (1) din Legea privind partidele politice contravine prevederilor statuate la art. 41 alin. (4) din Constituție, potrivit căruia partidele politice, care prin scopurile ori prin activitatea lor, militează împotriva pluralismului politic, a principiilor statului de drept, a suveranității și independenței, a integrității teritoriale a Republicii Moldova *sînt neconstituționale.* În temeiul art. 22 alin. (1) lit. d) din Legea privind partidele politice, declararea neconstituționalității partidului politic prin hotărîre a Curții Constituționale constituie unul din *temeiurile de încetare a activității partidului politic.*

Completarea art. 22 alin. (2) cu lit. f) nu este necesară, conținutul acesteia fiind înglobat în temeiul de încetare a activității partidului politic de la art. 22 alin. (1) menționat mai sus.

Limitarea activității unui partid politic trebuie să fie conformă art. 11 alin. 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 54 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova. În viziunea Curții Europene a Drepturilor Omului, restrîngerea exercițiului unui drept protejat de Convenție trebuie să urmărească un scop legitim și să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin jurisprudența sa, a statuat cu rang de principiu că partidele politice, indiferent de culoarea lor și platforma politică se bucură de protecția garantată atît de articolul 11, cît și de art. 10 din Convenție. „... În pofida rolului său autonom și a sferei sale speciale de aplicare, articolul 11 trebuie, de asemenea, examinat în lumina prevederilor articolului 10. Protecția opiniilor și libertatea de a le exprima este unul din obiectivele libertăților de întrunire și de asociere, așa cum ele sînt consfințite în articolul 11. Acest lucru se aplică cu atît mai mult în ceea ce privește partidele politice, avînd în vedere rolul lor esențial în asigurarea pluralismului și a funcționării corespunzătoare a democrației” (Hotărîrea CEDO din 30 ianuarie 1998. Partidul Comunist din Turcia și alții c. Turciei, 1998-I, § 44).

În Regulamentul cu privire la interzicerea și dizolvarea partidelor și a măsurilor similare, adoptat la cea de a 41-a ședință plenară a Comisiei de la Veneția în perioada de 10-11 decembrie 1999, se estimează că „Interzicerea partidelor politice poate fi justificată doar în cazurile partidelor care susțin folosirea violenței ca un mijloc politic pentru răsturnarea ordinii democratice constituționale, subminînd astfel drepturile și libertățile garantate de Constituția statului. Dizolvarea forțată a partidelor politice poate fi justificată doar în cazul

partidelor care promovează folosirea violenței sau utilizează violența sau aplică măsuri violente ca mijloace politice pentru distrugerea ordinii democratice constituționale” (CDL (2003)9).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a decis că „atâta timp cât un partid politic își urmărește scopurile prin mijloace pașnice nu poate fi justificată interzicerea acestuia. Simple declarații, pronunțate public care aparent nu au condus la acțiuni contrare spiritului pluralismului și democrației, nu pot constitui temei de interzicere a unui partid care s-a pronunțat astfel” (*Lingens c. Austria*, hotărâre din 8 iulie 1986, Seria A nr. 103, p. 26, § 42; *mutatis mutandis Stankov și organizația macedoniană unită Ilinden c. Bulgariei; Sidiropulos și alții c. Greciei* (1998)).

În lumina celor expuse, interzicerea unui partid politic, în situația în care liderii acestuia nu și-ar exprima vre-o intenție de a recurge la acte de violență sau la alte mijloace nedemocratice pentru a-și atinge scopurile, ar încălca art. 11 din Convenție, care garantează dreptul la libera asociere.

Statul are dreptul de control asupra conformității scopului organizației cu activitatea îndeplinită și cu exigențele stabilite de legislația națională, însă acesta necesită a fi utilizat în corespundere cu obligațiile luate prin Convenție.

4. Art. IV (Legea privind întrunirile):

Prin completarea de la art. 8 alin. (1) lit. c) din Legea precitată se propune interzicerea întrunirilor prin care se urmărește *subminarea suveranității, independenței țării.*

Completarea de la art. 20 alin. (1) se referă la *obligația autorității administrației publice locale de a interzice întrunirile și manifestațiile care au drept scop subminarea suveranității, independenței și integrității teritoriale a Republicii Moldova.*

Soluția legislativă propusă contravine art. 14 alin. (4) din Legea privind întrunirile, potrivit căruia interzicerea întrunirilor ține de competența instanțelor judecătorești. Potrivit alineatului menționat, în cazul în care autoritatea administrației publice locale deține probe concludente că întrunirea se desfășoară cu încălcarea prevederilor art. 8 din prezenta lege, aceasta poate iniția o procedură judiciară, prin care să ceară interzicerea întrunirii sau modificarea, după caz, a orei, a locului sau a formei de desfășurare a întrunirii.

5. Proiectul conține carențe de tehnică legislativă, acesta fiind elaborat fără respectarea regulilor acestei tehnici.

Având în vedere considerentele menționate, Guvernul nu susține adoptarea prezentului proiect.